

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Fiducia In Devm Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput IV. Quomodo Deus unumquemque deducat per viam salutis suæ, &
quid faciendu[m] ut eam cognoscamus & sequamur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

deberetis, quam stationem, deferere. Et me
quidem Deus iussit hic consistere, & quam
vitæ rationem teneo, præscripsit, an ab ea vos
me potestis deducere? O Criton Criton, si
hæc est voluntas Dei, est & mea. Anitus &
Melitus me necare possunt, nocere non pos-
sunt. Deum immortalem! quam homo iste
divinè locutus fuisset, si præter naturale lu-
men rationis, quo erat præditus, habuisset &
fidei supernaturale. Si cognovisset Deum non
solum ut naturæ suæ conditorem, sed ut re-
paratorem etiam ac Redemptorem immenso
plenum nostri amore, quem testatus est tam
huculenter, & testatur quotidie paternâ quam
gerit nostri curâ. Discamus vel ab Ethnico
hanc conformitatem voluntatis nostræ cum
divinâ.

CAPUT. IV.

Quomodo Deus unumquemque deducat
per viam salutis suæ: & quid faciendum ut
eam cognoscamus & sequamur.

§. I.

Consilia Dei occulta & sanctissima.

Scriptores sacri de Deo tractantes sensu al-
legorico & captui intellectus nostri accõ-
modato, tribuunt illi corpus, caput, oculos,

brachia, manus, cor, viscera, imò & capilli
 quos modo dicunt nigros instar corvorum
Cant. 5. modo albos instar nivis aut le-
 mundissimæ. *Apoc. 1* Per capillos doctissimi
 Theodoretus in *Cant. 5.* significari vult
 cia Dei, quæ sunt purissima, sanctissima-
 rissima, & justificata in semetip[s]a, ut *Ps.*
psal. 18. loquitur. Atque hæc prima primo
 sunt quæque probatione aut illustra-
 non indigent, quamquam primo statu
 pectu videntur esse omnino obscura, pro-
 da & inexplicabilia. Verissimum enim
 nobis rationem reddi non posse cur inter
 mines ejusdem naturæ ac conditionis,
 jusdem prototypi imaginem creatos, ali-
 perent, alij pareant, illi clavum teneant
 stivam, hi lacernâ & centonibus, isti pur-
 & bysso vestiti: alij in Repub. obtineant
 cum pedum, velut fæces populi, quisque
 urbis, totâ vitâ volutentur in cæno & in
 bus, alij in ea emineant velut oculi, cere-
 lingua: ceterorumque magis nobilium
 ctiones membrorum obeant in gubernatione
 ne politici corporis. Hæc occulta & insen-
 bilia sunt judicia Dei per capillos nigros
 umbrata, Aliunde tamen, quia novimus
 nitam Dei in omni genere perfectionis
 sanctitatem, dubitare nullo modo possit

quin hæc officiorum statuum & functionum
 quas hominibus distribuit, tam differentium
 partitio sit sanctissima, iustissimaque consilio
 prudentissimo atque incomparabili facta.
 Cum enim Deus sit ipsa iustitia, sapientia, &
 sanctitas essentialis, nihil potest nisi iustissi-
 me, sapientissime, ac sanctissime facere, Cum
 verò consideramus divinam misericordiam
 atque bonitatem, quæ infinites excedit om-
 nem intelligendi vel eloquendi vim nostram
 possumusne nobis persuadere à Deo immen-
 sæ charitatis fonte quidquam posse proma-
 nare in ruinam aut injuriam suarum creatu-
 rarum in primisque hominum quos vivas sui
 imagines agnoscit, in quibus tam eximia de-
 pinxit divinitatis suæ lineamenta? Possumne
 credere Patrem amore affectuque tenerrimo
 complectentem filios suos, repente tyrannū
 existere in aliquem illorum, destituendo in
 miseriarum foveam delapsū, & non potius
 succurrere ut, ad quē genuit, finem assequa-
 tur? *Numquid enim vanè constituisti omnes fi-
 lios hominum?* quærit psaltes; nunquid fortui-
 tō & sine consilio, o Sapientia increata, dedi-
 sti mihi hanc animam, aptasti hoc corpus, u-
 triusque naturam sic conformasti? Nunquid
 casu factum, quod vitalem auram hausimus
 tali loco ac tempore, talibus parentibus, do-

no, cognatione, tali indolè ac complexio-
 quibus inter se homines mirabili varietate
 differunt? Hoc temerè fieri nequaquam
 tuit. Immò crederem potiùs uti, S. Augustinus
 §. de civitate. cap. 9. ait, Deum nullum esse, qui
 vel in hac re divinam sapientiam ac boni-
 tem requirerem. Hæc sunt judicia Dei in-
 culcata, innocua, & irreprehensibili per-
 fectos, nivis instar candidos designata.

§. II.

*Consilia Dei semper tendunt in bonum
 nostrum.*

Fateamur igitur necesse est, quod
 Deus optimus maximus Pater noster
 & Conditor, ita habeat perfectissimam
 tiam omnium conditionum vitæ nobis
 corporis & animæ, inclinationum omni-
 talentorum, operationum & functionum
 omnium vivendi generum quibus homines
 in hoc mundo inter se differunt, nec solum
 rerum quæ nobis utiles sunt & salutares,
 etiam quæ damnosæ ac noxiæ. Jam
 non sit difficilius largiri ista quam
 utpote omnia sub potenti ejus manu con-
 tuta & subiecta voluntati, inferre sanè pos-
 mus, quod infallibiliter donet nobis ea quæ
 sunt magis è re nostrâ, hoc est quæ conducunt

ad assequendam beatitudinem, quæ est fors
 nostra æternum parata in cœlis. Hæc enim
 sola, ut sanè loquamur & verè, res nostra est,
 & negotium in manu nostrâ situm; res aliæ
 omnes vanitas sunt & afflictio spiritus, etiam
 testimonio eorum qui omnia experti sunt:
Vidi cuncta, quæ sunt sub sole; dixit Ecclesia-
 stes Regum maximus ac potentissimus de-
 gustatis omnibus huius mundi bonis, & ecce
universa vanitas & afflictio spiritus capite 1.
 Quid sunt omnes honorificæ occupationes
 & functiones hominis intra naturæ fines se-
 cundum carnem & sanguinem opera sua glo-
 rificantis, quæ vulgi quidem admiratio plau-
 susque excipiunt populares, at supra solem
 ad cœlestem promerendam mercedem non
 extollunt? Quid inquam sunt aliud quàm nu-
 gæ, fraudes & fortunæ ludibria: sint etiam
 propagationes imperij, regnorum lucra, vi-
 ctoriæ omnium quæ unquam terrâ marique
 reportatæ sunt, celeberrimæ, si in ijs non in-
 est aliqua virtus cœlum spectans, si est hono-
 rum ambitus, si labor humanus, & felicitas
 duntaxat temporalis, quid sequetur nisi um-
 bratilis gloria, quam tempus dissipabit sicut
 ventus evanidam nubem nullo post se reli-
 cto vestigio. Et tunc dicetur: *Quid habet am-
 plius homo de universo labore suo quo laborat*

sub sole Eccle. 1. Nimirum de labore quod
 borat unicè pro se, pro suâ cupiditate ac
 Inptate, cuius nihil charitatem proxim
 hil Deum, nihil Cœlum spectat. Hoc
 dixi, Deum donare nobis ea semper qua
 set esse è re nostrâ. Non quod tribuat sem
 quæ pertinent ad emolumentum nego
 rum huius mundi, in quo velut in exilio,
 tam moramur, constituentes nobis hic
 manentem civitatem, quam peregrina
 ut viatores futuram stabilemque inquire
 quò præcipuè Deus respicit tanquam
 cum æternitatis nostræ qui ultimus
 communis omnium hominum conventus
 quo finitur negotium negotiorum omni
 quod absolute Apostolus vocat *negotium*
strum. 1. Thess. 4. Huc destinavit nos De
 dem ubi certam quietis ponamus ætern
 Huc dirigit consilia sua & ordinat sen
 providentiæ suæ. Nostrum nunc est cum
 vinâ Majestate conspirare omni conatu
 que studio in hunc finem, ad hunc scopu
 toto corde, tota mente, totis viribus ac
 omnibus suspiriis collimare; nam ab illo
 errantes nihil egimus, frustra laboravi
 omnia perdidimus, penè totum perditum
 venies quidquid extra JESUM in homi
 bus posueris, ait verissimè religiosissim
 Thomas à Kempis, l. 2. c. 7.

§. III.

*Quomodo in omnibus recurrendum sit
ad Deum.*

HÆ sunt, quantum nobis hic assequi licet rationes fundamentales, stupendæ illius, quæ inter homines cernitur, diversitatis; nimirum cur alij divites sint, alij pauperes, ille stivam teneat, iste sceptrum, alter habeat tale talentum naturæ & gratiæ, alter aliud, quidam pedes sint Reip & manus & brachia ad obtemperandum, quidam lingua, oculi, & caput ad imperandum cum imperio & gubernatione multitudinis. Quot sunt diversæ functiones, tot semitæ sunt & ingressus ad Coelum. Ibi tamē supponendum, quod prius quisquā hanc aut illam viam ingrederetur, Deum super eā consuluerit, num probaret desiderium suum, num ipsius esset conforme Providentiæ. Nam si fortè fortuito quidquam cæpit aut incitatus avaritiâ, aut invidiâ aliove affectu inordinato auspice, non est putandum hoc hominē à Deo inditum, sed à propria concupiscentiâ & dæmonis suggestionibus inspiratum, qui proponit quibusdam speciosa munia ut his velut escâ, illos irretiat, irritos perdat, aut varijs mentis perturbationibus exagitet atque divexet.

D 5

Hinc

Hinc tot existunt, quas quotidie videmus familijs, molestiæ, tot contentiones & tot lites, desperationes, ruinæ multorum, foro cedunt cum iacturâ bonorum temporaliū & æternorum, quia manus Domini est cum illis, nec digitus Dei in negotiis eorum. Cæci sunt & cæcorum ductum sequitur suavem Providentiæ Conditoris dispositionem respicientes, suis indulgent actionibus, obsequuntur desideriis & indolentis parent passionibus, quas totidem possumus dum furias & carnifices patiuntur. Immo sui capitalis Satanæ inspirationibus qui omnem eos perdendi occasionem inter obsequuntur.

Ipsi regnaverunt, dicit Dominus per Prophetam Ose 8. & non ex me, Principes extiterunt, & non cognovi. Propterea, adjungit, & non est furor meus in eos. Et verò quis potest cohibere iram, contra genus hominum tam sacrilegum & stolidum, qui plus ambicionis suæ tribuunt quàm Deo, qui consulunt cunctos alios, illo præterito qui solus novit salutare consilium dare. His alibi minatur. Ille 30. Va filii desertores, ut caperetur consilium & non ex me, & ordiremini telam, & non per spiritum meum; at quo tandem successu? Omnes confusi sunt super populo qui eis prodesse non potuit.

Nontamen diffiteor nunnunquam ex sententiâ succedere quibusdam negotia aut officia quæ susceperant, nec incitati nec vocati à Deo; nimirum tanta Dei Domini nostri bonitas est, ut non statim deferat deferentes se, sed potius revocet illos in viam, mediis etiam efficacibus retrahat ad se. Idcirco rigorem jungit suavitati, illecebras terroribus, minas promissis, assiduis urget inspirationibus ut redeant, nihil denique intentatum relinquit, atque eodem quo revertuntur, momento in pristinam illos gratiam recipit oblivione æternâ sepeliens quidquid ab illis antea perperam actum. Sed & arbitror rarò admodum fieri ut, qui aliquam vitæ conditionem inierunt non requisito Dei consilio & voluntate, sibi divinam ejus amicitiam tam facile concilient, beneficentiamque ita experiantur in suis rebus, sicut fuissent experti, si, quod de illis benevolè cogitaverat, ipsi fuissent rectè executi.

Quapropter plurimum refert priusquam aliquid aggrediamur, recurrere ad Deum cum insigni pietate ac filiali fiduciâ erga bonitatem ejus plusquàm paternam, submississimè postulantes perfectè cognoscere sanctissimam ejus voluntatem cum firmo animi decreto velle nos ejus suavissimæ providen-

tiae ordinem in omnibus fidelissimè sequi.
Postquam enim hac ratione, quod in nobis
fuit, praeftiterimus, quemcumque de mu-
res suscepta exitum habuerit, & facilius nos
satisfacere & certius persuadere poterimus.
Deum sic voluisse ad majus emolumentum
nostrum, tametsi motiva & rationes, cui
voluerit, ignoremus.

§. IV.

Exemplum Iosephi Patriarcha.

Hujus rei illustre exemplum praebuit
his integerrimus adolescens Ioseph
cum mandato Gen. 37. patris sui Jacob pro-
ptissimè obediret per summam fratrum su-
rum invidiam primum conjectus est in ve-
rem cisternam deinde venditus Ismaelitis
quibus ductus est in Aegyptum. Sed his ini-
uriis non magis est fractus adolescentis an-
imus, quam deinceps cum Putiphari Domini
suo fidelissimè serviens, ab eodem injustissi-
mè traditus est in carcerem, in quo tam-
plures annos detentus, ut erat innocentissi-
mus, ita sibi semper simillimus perstitit, &
mirum nihil unquam aggressus quod non
prius Deo ardentissimis precibus commenda-
lasset, certus quidquid sibi accideret, fore ad
quando ad majus bonum suum: unde fit

persuadebat, Divinam bonitatem in qua
 spem omnem habebat collocatam, neutiqua
 permittere his se injuriis cumulari sine opti-
 mis rationibus, quibus omnino acquiescebat
 absque sollicitudine eas cognoscendi, imò vel
 inquirendi. Nec sua eum fefellit fiducia; nam
 Deus ejus nunquam immemor, providit ut
 majori eum gloria educeretur è carcere quàm
 ignominia fuerat in eum coniectus: fratres
 verò ejus qui illum velut servum vendide-
 rant, se denique servos, illum Dominum suum
 supplices appellarunt, vehementer admirati
 cognita ejus quàm universæ Aegypto primus
 à Rege præsidebat, amplissima potestate.
 Hac eximia in Deum fiducia sic erat eruditus
 ut res omnes divinæ soleret adscribere vo-
 luntati quam in maximis etiam agnoscebat
 hominum peccatis, velut tunc, cum fratres
 suos recordatione crudelitatis suæ quam in
 illum impiè exercuerant, afflictos consolaba-
 tur his verbis. Gen. 45. *Nolite pavere, neque vo-
 bis durum esse videatur quod vendidistis me in
 his regionibus, pro salute enim vestrâ misit me
 Deus ante vos in Aegyptum, non vestro consilio
 sed Dei voluntate huc missus sum, &c.*

Imitemur hunc sanctissimum juvenem tum
 in omnibus nostris consiliis confugientes ad
 Deum, tum providentiam ejus atque dispo-

sitionem in omni rerum eventu agnosce
persistamus semper stabiles sub tutela in
tae ejus misericordiae, & in omni occa
centies interdiu & centies noctu, si ve
exemplo S. Bartholomaei Apostoli & Sae
Marthae, supplices in conspectu divinae m
statis procumbentes magnam cum fiducia
vel corde solo precemur in haec verba :
mine Deus omnipotens benedic rogo
operi quod ad tuam gloriam ordior. Bene
huic negotio quod mihi tractandum
incumbit. Benedic cogitationibus meis,
bis & actionibus meis. Benedic somno
& vigiliis meis, largire mihi hanc gratiam
in omnibus, quae dispono & exequor, ita
semper sim unitus intellectu & affectu, ut
nil unquam me a te separet. Docce me
voluntatem tuam, quia Deus meus es.
Proposui iter aliquod suscipere, comp
quoddam officium, prosequi in judicio
mutare habitationem jungere matrimo
filiam, contrahere cum aliquo amicitia
inire cum alio societatem, in quodam ne
tio operam meam impendere, suggerem
obsecro quem in iis me sequi vis ordina
quoniam Dominus meus & Deus meus es
docce me ut sciam quid mihi expediat, q
agere debeam, ut non aberrem ab actio

providentiæ tuæ consilio & constituto sine prædestinationis meæ. A tuâ iterum immensâ bonitate peto suppliciter elementissime Domine Deus, ut mentem meam luce celestis illustres qua cognoscam semitam mihi à te signatam, per quam ambulem. Da quod iubes, & jube quod vis, sive dulce sive amarum, sive honorem sive ignominiam, sive sanitatem sive infirmitatem; ad omnia ecce paratum cor meum. Hoc solum opto ut tua in me voluntas integrè fiat, nec ab ea latum unguem discedam. Hoc solum timeo ne meam sequendo voluntatem à tua procul discedam. Obtestor te salvator mi dulcissime, ex toto corde supplico tibi, ne permittas me unquam separari à te. In manus potius dæmonum incidam, quàm propriam infelix prosequar voluntatem à tua alienam.

CAPUT V.

De Providentia & Cura quam Deus habet de unoquoque nostrum, cui nos conformare in omnibus sine querela debemus.

§. I.

Regula prudentia humana dispares divina.

Humanæ prudentiæ nobile præceptum est: *Ne plura amplectaris quam possis stringere, Nec majora suscipias, quam valeas*